

Trauksmes celšana

Publicēts: 26.01.2023.

Trauksmes celšana – iespēja ikvienam veicināt likumīgu, godprātīgu, atklātu un pārredzamu iestādes darbību, izmantojot tiesības brīvi paust savu viedokli.

[Trauksmes celšanas likums](#) palīdz Latvijas iedzīvotājiem novērst pārkāpumus un kaitējumu sabiedrības interesēm, vienlaikus aizsargājot trauksmes cēlējus no nelabvēlīgām sekām. No 2022. gada 4. februāra Latvijā spēkā ir jauns Trauksmes celšanas likums, kas pārņem [ES Trauksmes cēlēju direktīvu](#), pilnveidojot līdzšinējo pieeju.

Kas ir trauksmes cēlējs?

Trauksmes cēlējs – fiziskā persona, kura sniedz informāciju par iespējamu pārkāpumu, kas var kaitēt sabiedrības interesēm, ja persona šo informāciju uzskata par patiesu un tā gūta, veicot darba pienākumus vai dibinot tiesiskās attiecības, kas saistītas ar darba pienākumu veikšanu, vai esot praksē, un kurai šīs informācijas sniegšanas dēļ varētu tikt radītas nelabvēlīgas sekas.

Kā celt trauksmi Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) darbiniekiem?

Ikviena IZM nodarbinātais var informēt par iespējamu, sabiedrībai būtiskas intereses skarošu pārkāpumu iestādes darbībā, lai to laikus novērstu, pirms apdraudēta iestādes reputācija, tai radušies zaudējumi vai tiek iesaistītas kompetentās valsts institūcijas. Tieši darbiniekiem ir iespēja pamanīt iespējamus pārkāpumus un, pateicoties savām profesionālajām zināšanām un pieredzei, novērtēt to bīstamību.

Izmantojot ziņošanai iekšējo trauksmes celšanas sistēmu, ziņojums nonāk vistuvāk “problēmas cēlonim” un paustās bažas var operatīvi izvērtēt, kā arī novērst iespējamo pārkāpumu vai identificēt sistemātiska rakstura trūkumus.

Kā celt trauksmi Izglītības un zinātnes ministrijas kā kompetentajā institūcijā?

Ikviena iedzīvotājs var informēt IZM par iespējamu, sabiedrībai būtiskas intereses skarošu pārkāpumu iestādes kompetences jomās. Padotības iestādē nodarbinātais var vērsties augstākā iestādē kā kompetentajā institūcijā.

Trauksmes cēlēja ziņojumu IZM var iesniegt:

Sūtot aizpildītu veidlapu uz e-pastu: trauksme@izm.gov.lv

ar [elektroniskās formas starpniecību](#) tīmekļvietnē trauksmescelejs.lv,

izmantojot vispārējos saziņas kanālus ar iestādi (pa pastu uz iestādes adresi, uz iestādes e-pastu vai e-adresi).

Tīmekļvietnē trauksmescelejs.lv iespējams lejuplādēt [Trauksmes cēlēja ziņojuma veidlapu, kas aizpildāma papīra formā](#).

Ziņojumu papīra formā pašrocīgi paraksta. Trauksmes cēlēja ziņojumu, kuru nosūta e-pastā, paraksta ar elektronisko parakstu.

Kas notiek pēc ziņojuma iesniegšanas?

Kad saņemts trauksmes cēlēja ziņojums, iesniedzēja personas dati tiek pseidonimizēti.

Trauksmes cēlēja personas datiem, ziņojumam un tam pievienotajiem rakstveida vai lietiskajiem pierādījumiem, kā arī trauksmes cēlēja ziņojuma izskatīšanas materiāliem ir ierobežotas pieejamības informācijas statuss.

Ikvienai personai (institūcijai), kas saņēmusi trauksmes cēlēja ziņojumu vai veic jebkādas darbības ar to, ir pienākums nodrošināt trauksmes cēlēja personas datu pienācīgu aizsardzību. Trauksmes cēlēja personas datus var nodot tikai personām (institūcijām), kurām tie nepieciešami trauksmes cēlēja ziņojuma vai uz tā pamata ierosinātas pārkāpuma lietas izskatīšanai vai trauksmes cēlēja vai viņa radnieku aizsardzībai. [Vairāk par trauksmes cēlēja aizsardzību lasi trauksmescelejs.lv mājaslapas aizsardzības sadaļā.](#)

Izglītības un zinātnes ministrijas kontaktpersona trauksmes celšanas jautājumos ir:

Daiga Dambīte,
Juridiskā un nekustamo īpašumu departamenta direktora vietniece,
tel. 65804934,
e-pasts: Daiga.Dambite@izm.gov.lv;

Inese Terinka,
Profesionālās un pieaugušo izglītības departamenta vecākā eksperte,
tel. 67047975,
e-pasts: Inese.Terinka@izm.gov

Izglītības un zinātnes ministrijā iekšējās trauksmes celšanas sistēmas ietvaros trauksmi var celt to Izglītības un zinātnes ministrijas padotībā esošo iestāžu un profesionālās izglītības iestāžu, kurās nav izveidota trauksmes celšanas sistēma”, nodarbinātie:

Latvijas Sporta muzejs,
Latvijas Zinātnes padome,
Latviešu valodas aģentūra,
Jēkabpils Agrobiznesa koledža,
Rīgas Tehniskā koledža,
Rīgas Celtniecības koledža,
Aizkraukles Profesionālā vidusskola,
Daugavpils Industriālais tehnikums,
Daugavpils Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums,
Jelgavas tehnikums,
Kandavas Lauksaimniecības tehnikums,
Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums,
Ogres tehnikums,
Vidzemes Tehnoloģiju un dizaina tehnikums,
Liepājas Valsts tehnikums,
Rīgas Valsts tehnikums,
Rēzeknes tehnikums,
Rīgas Mākslas un mediju tehnikums,
Rīgas 3. arodskola,
Rīgas Stila un modes tehnikums,

Rīgas Tirdzniecības profesionālā vidusskola,

Saldus tehnikums,

Smiltenes tehnikums,

Valmieras tehnikums,

Ventspils tehnikums,

Murjāņu sporta ģimnāzija.

Par kompetento institūciju tiek uzskatīta iestāde, kurai ir attiecīgais pilnvarojums un no likuma izrietošas tiesības pārbaudīt trauksmes cēlēja ziņojumā norādītās informācijas patiesumu un vērsties pret pārkāpējiem, vai nu uzsākot pārbaudi, izmeklēšanu vai arī veicot citas kontroles darbības pārkāpumu atklāšanai, novēršanai un pārkāpēju sodīšanai.

<https://www.lzp.gov.lv/lv/trauksmes-celsana>